

ન્યુ ગાલા અસાઇનમેન્ડ 2022 સોલ્યુશન

ધોરણ - 10 ગુજરાતી

Question Paper – 5

વિભાગ - A

(અ) નીચેનાં જોડકાં યોગ્ય રીતે જોડીને ફરીથી લખો. (04)

કૃતિ

1. 'જી, તું હવે અમારા લેણામાંથી છુટો!

2. 'આખરે છોરો તો માણસીનો ને!

3. 'આમ ગાંડાની માફક અડવડિયાં શું

ખાય છે?

4. 'તને તારા જ ધાન માટે હાથ ધરતાં
શરમ આવે છે?"

કર્તા

(અ) વેલજ ડોહા

(બ) સુંદરજી શેઠ

(ક) માણેક

(સ) લેખક (ચં. પંડ્યા)

(ઇ) કુંગાર

(બ) નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો:

5. નર્મદા અને ડાંગનાં જંગલોના પ્રવાસ વિશે લેખકે બાપુજી ન (04)

પત્ર લખ્યો છે.

(દીકરા, દીકરી, બાપુજી)

6. શ્રીમદ્ રાજચંદ્રનું જન્મસમયનું નામ લક્ષ્મીનંદન હતું.

(ધનનંદન, લક્ષ્મીનંદન, ગજનંદ)

7. અમરનાથ જતા મજૂરોને શાસ લેવાની તકલીફ પડવા લાગી.

(હવા, શાસ, સુગંધ)

8. દુકાળના વખતમાં લોકોને મહાજને મદદ કરી.

(શેઠ, મહાજને, ઘેરૂતોએ)

(ક) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર લખો : (02)

OCEAN

કલાસીમાં
કલાસીસ

OCEAN

કલાસીમાં
કલાસીસ

OCEAN

કલાસીમાં
કલાસીસ

OCEAN

કલાસીમાં
કલાસીસ

9. કાળું રાજુ સાથે કઈ શરતે સદાવ્રતમાં જવા તૈયાર થયો?

➤ કાળું પોતે સાથે આવશે પણ હાથ લંબાવશે નહિં, એ શરતે રાજુ

સાથે સદાવ્રતમાં જવા તૈયાર થયો.

OCEAN

કલાસીસ

OCEAN

કલાસીસ

OCEAN

કલાસીસ

OCEAN

કલાસીસ

10. કુંગરની પત્નીને હૈયે શું જડાઈ ગયું હતું?

➤ કુંગરની પત્નીને હૈયે તેની મૃત બબલીની પગાલીઓ જડાઈ

ગાઈ હતી.

OCEAN

કલાસીસ

OCEAN

કલાસીસ

OCEAN

કલાસીસ

OCEAN

કલાસીસ

(S) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ત્રણ-ચાર વાક્યોમાં ઉત્તર લખો : (ગમે તે બે) (04)

11. નરેનને નૈસર્જિક સૌદર્યનો ખાસ મહિમા શા માટે ન રહ્યો?

➢ નરેન ખરેખર તો નૈસર્જિક સૌદર્ય કરતાં માનવહંદયના સૌદર્યની
પાછળ ગાંડો હતો. તે મનીષા સાથે લગ્ન કરી શક્યો નહિ. આ ક્ષણ
તેને માટે આધ્યાત્મનક નીવડી. મનીષાને ગુમાવ્યા પછી નરેનને
એની બાબ્યુ છબિના નૈસર્જિક સૌદર્યનો ખાસ મહિમા રહ્યો નહિ,
આથી તેણે કેવળ નિષ્ઠાથી નોકરી કરવા પર જ ધ્યાન આપ્યું.

(S) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ત્રણ-ચાર વાક્યોમાં ઉત્તર લખો : (ગમે તે બે) (04)

12. અસિતે કૃષ્ણજન્મની કઈ તરકીબ રચી હતી, તે જણાવો.

➤ અસિતે વીજળીની મદદથી કૃષ્ણજન્મની તરકીબ રચી હતી.

રાત્રીના બાર વાગ્યે કિનખાબનો પડદો ખૂલે આકાશમાંથી તેજનો
પુંજ અવતારે એ સાથે ઝબકારો થાય. ત્યાં દેવકીના ખોળમાં

બાળક જોવા મળે છે. કારાગૃહમાં અંધારું પથરાઈ જાય. સાથે જ

ાલર, મંજુરાંને શંખની ધ્વનિ સંભળાય, બિલાસના સૂર

વાતાવરણને વધુ આહલાદક બનાવે એવી તરકીબ અસિતે રચી.

(S) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ત્રણ-ચાર વાક્યોમાં ઉત્તર લખો : (ગમે તે બે) (04)

13. જીવલો દાનતનાં શુદ્ધ હતો એમ તમે શા પરથી કહી શકો?

> માઠાં વષોમાં જીવલાની સ્થિતિ કપરી થઈ ગઈ હતી છતાં વષોવર્ષ લાકડા, ડાંગર, કઠોળ, ગોળ, કેરી, શાકભાજુ, ફોર માટે ઘાસને એવું કંઈ ને કંઈ વ્યાજ પેટે ભરતા. પોતાની ઘેતીનું વર્ષ ગમે તેવું નબળું ગયું હોય તો પણ ‘શાહુકારનાં છોકરાને આપદા ન પડવી જોઈએ’ એ ભાવનાથી કંઈ તો આપવું જોઈએ એવું જીવલો માનતો હતો. આ પરથી કહી શકાય કે જીવલો દાનતનો શુદ્ધ હતો.

(ઇ) નીચેના પ્રશ્નોના આઠ-દસ વાક્યોમાં મુદ્દાસર ઉત્તર લખો : (ગમે તે બે)

(06)

14. અંકિત પ્રત્યેનો મંજુકાકી તેમજ નીનાબહેનનો જીવનલક્ષી અભિગમ સ્પષ્ટ કરો.

► અંકિત, સંજયભાઈ અને નીનાબહેનનો પુત્ર છ. સૌરભ વીનુકાકા અને મંજુલાકાકાનો પુત્ર છ. વિનુકાકા પોતાના પુત્ર સૌરભની સાથે પાડોશમાં રહેતા અંકિતને પણ પરીક્ષાલક્ષી સ્પર્ધા હોડમાં જોતરીને પોતાના વિચારો એમની ઉપર લાઈ દેનાર મા-બાપનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છ.

વિનુકાકા બાળકોના ઘડતરને નામે જે અત્યાચાર ગુજરે છે, એની
સામે મંજુલા કાકી માત્ર હૈયાવરાળ કાઢીને અટકી જાય છે, મંજુલાકાકી
થી જ્યારે બાળકો પ્રત્યેની આચાતના સહન થતી નથી ત્યારે
નીનાબહેન કહે છે, ટાંકણા પહોંચીને બિચારા જીવની પીડા થાય છે તે
તમને નથી દેખાતી આપરે નીનાબહેન નો જીવ અકળાઈ ઉઠે છે.
નીનાબહેન ઈછે છે કે પોતાનો પુત્ર અંકીત રેસના ઘોડાની જેમ
દોડીને સ્પર્ધામાં વધુ ગુણ મેળવવા કરતા માણસ તરીકે ગુણવાન બને
તેમ કરવું જોઈએ.

નીનાબહેન એ દિશામાં પ્રયત્ન કરે છે. વાંચવાનો શોખ કેળવવા
અંકિત ને સારા પુસ્તકો વાંચવા આપે છે દરિયા કિનારે ફરવા લઈ
જાય છે. જીવન જીવવામાં આનંદ મેળવે એવી પ્રવૃત્તિઓમાં અંકિતને
સાહજીક રીતે જોતરે છે. અંકિત પણ મમ્મીને મદદ કરે છે. જાતે ઘર
નાં બધા કામ કરે છે. નાની બહેન ફોરમને લાડ કરે છે. આમ,
નીનાબહેન, વિનુકાકા જે રીતે સૌરભને રેસના ઘોડાની જેમ ઉછેરતા
હતા. એમાંથી સલ્લુકાઈપૂર્વક પોતાના અંકિતને સારા માણસ
બનાવવાની પ્રવૃત્તિ માત્રીકે સ્વયં કરે છે.

અંકિત મંજુકાકીની પરીક્ષામાં પાસ થયો તેથી તેઓ અંકિત માટે કેક
લઈ આવે છે. સૌરભ ડૉક્ટર બને છે. વિનુકાકા અને મંજુકાકી તરછોડે
છે. ઉમદા માણસ બનેલો અંકિત એમને પ્રેમથી સાચવે છે. નવલિકામાં
નિનાબહેન અને મંજુકાકીના પાત્રો દ્વારા લેખિકાએ જીવનલક્ષી
આભિગમને પ્રગટ કરવા માટે વાર્તાના રસલક્ષી બિંદુઓની સરસ
ગુંથણી કરી છે.

15. પુત્રી ખોયાની માતા-પિતાની વેદના 'ગતિલંગ' પાઠના આધારે તમારા શબ્દોમાં વ્યક્ત કરો.

➤ રાજ્યપુરસ્ટેશન ગાડી પકડવા કુંગર અને તેની પત્ની ઉભા માર્ગે ઝડપલેર જઈ રહ્યા હતા. ત્યાં અચાનકએ માર્ગે કુંગરની પત્નીની ચાલવાની ગતિ થંભી ગઈ. તેનામાં આગાળ ચાલવાની શક્તિ ન હતી. એ માર્ગે તેની મૃત બબલીની પગની છાપને વારંવાર શોધતી રહી. અંતે માતાને આંગણાની બોર જેવી પોતાની બાળકીની પગની છાપ દેખાય અને તેને મૃત બબલીની યાદ આવી ગઈ.

ઘેતરે જતા અને આવતા આગળ ને આગળ દોડી જતી બબલીની
પગલીઓ તેના હૈયામાં વસી ગઈ હતી. આથી તે એક ડગલું પણ ચાલી
શકતી ન હતી. આ જોઈને કુંગરપહેલા તો ગુસ્સેથાય છે. કેમ કે આમ
ગતિ ધીમી પડી જશે તો ગાડી ચૂકી જશે. 'ગાંડી એવા પગલાં તો ઘણાય
હોય' એમ કહીને કુંગર તેની પત્ની પ્રત્યે સહાનુભૂતિ દર્શાવે છે. અને તેને
આગળ ચાલવા કહે છે પણ તે પોતાની મૃત બાળકીની યાદમાં ઝૂલતી
પત્નીને વધુ કઇ કહી શકતો નથી. તેણે પોતાની નજર આકાશના કોઈ
માર્ગ તરફ વાળી લીધી હતી.

**પતિ-પત્ની બંને સ્થિર થઈ જાય છે જોકે છવટે પતિને જોઈ સાવધ
બનેલી પત્નીએ કહું ; ‘એ હવે, પગ ઉપાડો અટ, ગાડી ચૂકી જઈશું.’
આ શબ્દોમાં લખકે વેગથી ચાલ્યા જતા પાત્રોની મનોવેદનાને
અતિશય સંયમથી વ્યક્ત કરી છે.**

16. 'હિમાલયમાં એક સાહસ' પાઠને આધારે હિમાલયની સાહસયાત્રાનું વર્ણન કરો.

➤ જવાહરલાલ નેહરુ અને તેમના એક પિતરાઈ ભાઈ, એક નાનકડી દુકડી બાર ઊંચકવા માટે મજૂરો તથા એક ભોમિયા સાથે હિમાલયની યાત્રા કરવાનું સાહસ ખેડ્યું. અફાટ હિમસમૃહથી આવેલો એક જબરદસ્ત પહાડ ઓળંગવા માટે સૌપ્રથમ દોરડાની સાંકળ બનાવી પછી આ દોરડાની સાંકળ સાથે સૌ એકબીજા સાથે સંકળાયેલી અનેક હિમનદીઓ ઓળંગાને ઉપર ચડતા ગયા.

પણ શાસ લેવામાં મુશ્કેલી પડવા લાગી. મજૂરો પાસે બહુ ભાર
ન હતો છતાં તેમને ઉલટીઓ થવા લાગી. હિમ પડવાથી
નદીએ લપસણી થઈ જય. સૌ થાકીને લોથ પોથ થઈ ગયા
હતા. તો પણ હિંમત કરી અને આગળ વધતા ગયા બાર
કલાકના સતત ચઢાણ ના અંતે નજર સામે એક વિશાળ
સરોવર દેખાયો હિમાછાદિત રિખરોથી જોડાયેલું એ ભવ્ય
દ્રશ્ય દેવોના મસ્તક ઉપર મુકુટ જેવું લાગતું હતું.

હવે પેલે પાર આવેલી ગુફાઓ સુધી પહોંચવાનું હતું. એને માટે
હિમસરોવર ઓળંગતું પડે, પરંતુ રસ્તામાં અનેક જગ્યાએ
હિમનદીઓમાં મોટી ખોલણો આવતી હતી. તાજુ હિમપડવાથી ખોલણ
ન દેખાતા લેખક છેતરાયા અને પગ મૂક્યો ત્યાં તો બરફ ઘસી પડ્યો.
તેવો ભયાનક અને પહોળી ખોલણમાં લપસ્યા. તેઓ ખોલણની એક
તરફ વળગાને ઉભા રહ્યા અને દોરડાએ તેમને પકડી રાખ્યા પછી
સૌચે સાચે મળીને એમને ખેંચી લીધા.

Thanks

For watching